

Znaková reč pre počujúce batol'atá – Program Baby Signs®

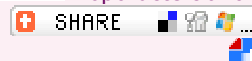
BATOL'ATÁ

Vytlačte článok

Doporučte článok

„To už stačí“, hovorí dvanásťmesačná Sofia pri večeri. „Teraz by som si dala mliečko a chce sa mi spať“. Neveríte? Nepoužíva pri tom slová, ale toto všetko už vie vyjadriť pomocou znakovej reči pre zdravé počujúce batol'atá. Znakovanie, ako sa tomu tiež hovorí, sa vo svete používa už cez dvadsať rokov a teraz prichádza k vám.

Už v 80. rokoch dve doktorky psychológie a vysokoškolské profesorky, Linda Acredolová s Susan Goodwynová, spozorovali, že väčšina detí si sama vytvára a používa znaky k neverbálnej komunikácii so svojimi blízkymi. Potom si položili otázku, čo sa stane, keď ich v tejto prirodzenej komunikácii podporíme a pomôžeme im rozšíriť ich neverbálnu zásobu. Výsledkom bol dlhoročný výskum, sponzorovaný aj Národným inštitútom zdravia v USA, ktorý ukázal, že znakovanie podporuje nielen vývoj reči, ale tiež pozitívne ovplyvňuje sociálno-emočný a intelektuálny vývoj.

Na základe výsledkov výskumu, doktorky Acredolová a Goodwynová vyvinuli program **Baby Signs®**. Je to metóda, ktorá rodičom jednoducho pomôže zaradiť znakovanie do bežného každodenného života a spríjemniť im tak čas strávený s ich batol'atom. Vďaka lepšej komunikácii, deti aj rodičia prežívajú menej frustrácie a viac pohody. Znakujúce deti dokážu vyjadriť, čo ich zaujíma, čo cítia a čo chcú, čím nám otvárajú jedinečné okienko do ich mysle. Rodičia sú často prekvapení, koľko toho už takto malé dieťa vníma a začnú sa oveľa viac zaujímať o to, čo im ich nemluvňa chce povedať. Upevní to ich vzťah, ktorý je to najdôležitejšie, čo deti majú. Pre batol'atá je ich nová schopnosť komunikovať zdrojom uspokojenia a radosti z toho, ako dokážu ovplyvniť svet okolo seba. To im buduje sebavedomie a dáva základy pozitívneho vyjadrenia vzťahov so svojím okolím, ktorý im vydrží celý život.

A znakovanie je tak prirodzené

Či už učíme dieťa znakovat' alebo nie, úplne spontáne používa znaky pri komunikácii s okolím – napr. natáhuje rúčky, ak chce ísť na ruky, kýva pá-pá na rozlúčku. A ak rodičia využijú tejto prirodzenosti a rozšíria množstvo používaných znakov, odkryje sa im úžasný detský svet. A sami budú prekvapení, aké sú ich deti múdre a o čo všetko sa zaujímajú, hoci ešte nehovorí. Schopnosť hovoriť sa vyvíja pomalšie, ako ich túžba komunikovať. A keď im poskytneme prostriedok, ako sa vyjadriť a oni mu porozumejú, predídu v mnohých prípadoch kňúraniu a plakaniu svojich miminiek.

Znakovanie obvykle umožní komunikovať s batol'atom skoro o rok skôr, než sa naučia hovoriť. Občas v tejto súvislosti počúvame obavu, či znakovanie neznižuje motiváciu detí učiť sa hovoriť. Vyššie spomenutý výskum, ktorý bol publikovaný v odborných časopisoch preukázal pravý opak. Deti, ktoré sa štúdie zúčastnili, boli rozdelené do dvoch rovnocenných skupín. Jedna z týchto skupín používala program **Baby Signs®**. Po roku boli znakujúce deti v priemere o tri mesiace popredu pred neznakujúcimi vrstovníkmi, čo sa týka počtu používaných slov a slovných spojení. Za ďalší rok predbehli znakujúce deti druhú skupinu už o celý rok. Po siedmych rokoch, keď deti znakovanie už dávno úplne vypustili, sa obidve skupiny podrobili štandardnému testu inteligencie pre deti. Znakujúce deti mali v priemere o 12 bodov vyššie IQ. Znakovanie pozitívne ovplyvňuje vývoj detí v kritických prvých troch rokoch života. Obdobie, ktoré má nenahraditeľný vplyv na tvorbu citových väzieb, výchovných návykov k získaniu základných schopností, skúseností a informácií, ktoré sa stane základom pre ich ďalší vývoj.

A kedy začať so znakovaním?

Treba rozlíšiť dva momenty: kedy začnú znakovat' rodičia a kedy deti. To prvé závisí od voľby rodiča, je možné začať už od narodenia. Ale väčšina rodičov začína s predvádzaním znakov okolo 8. - 12. mesiaca, kedy je predpoklad, že dieťa začne znaky samo používať, čo býva práve v tomto období. Ale začať má význam aj pre staršie deti, ktoré už používajú prvé slovíčka. Uľahčí im vyjadriť sa zložitejšími slovami, ktoré ešte nedokážu vysloviť a mnohé sú z toho flustrované a uchylujú sa k prejavom hnevu.

Kedy skončiť so znakovaním?

Dieťa, ako začína rozprávať a učí sa jednotlivé slová, samo spontánne prestáva používať znaky a časom prestane úplne. Ale medzitým to jemu a celej rodine môže priniesť krásne zážitky zo spoločne prežitého

času a vzájomnej komunikácie.

Väčšina rodičov začína so znakováním medzi 8. – 12. mesiacom. Semináre pre rodičov programu **Baby Signs®** sú už aj na Slovensku. Ide o dvojhodinový seminár, kde sa rodičia dozvedia všetko, čo potrebujú k tomu, aby mohli so svojimi batolátami začať znakovať. Súčasťou seminára sú aj kvalitné materiály, ktoré vyvinuli zakladateľky programu, ktoré im zaistili úspech na ceste k lepšej komunikácii s ich ratolesťami. Viac informácií o programe **Baby Signs®** a výskume, na ktorom bol založený, nájdete na www.babysigns.sk.